საქართველოს რესპუბლიკა

ჩემი სტატია სამშობლო, სასტატე — მთელი ქვეყანა

საქართველოს მწერალთა კავშირის ყოველკვირეული გაზეთი

პარასკევი, 18 იანვარი, № 3 (2782) გამოცემის მე-60-ე წელი, 1991 ფასი 40 კაპ.

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლიტვის სოლიდარობისადმი მიძღვნილი მიტინგი თბილისში.

ლიტველ ხალხს

ჩვენო ძვირფასო მეგობრებო, ძმებო და დმები!

ჩვენი ხალხებისათვის ძნიშნ განხიდელთან ერთ დგება. საბჭოთა კავშირის — რუსეთის ყოფილი იმპერიის „ღირსეული" მემკვიდრის — ხელისუფლებამ საბოლოოდ ჩამოიხსნა ნიღაბი და თავისუფლებისათვის, დემოკრატიისათვის მებრძოლ ხუთეულად სახელწოდების ხისხლში უარიყეს ჩამორჩობა.

ცხადი ხდება, რომ ეგრეთწოდებული „პერესტროიკა" სრული კრახით დამთავრდა და მისი ავტორი, პრეზიდენტი მიხეილ გორბაჩოვი სამუდამო დოკტატურად ახალი დოკტრინის განხორციელებას შეუდგა.

თქვენს მშვიდობიანუკარე დემოკრატიულ რესპუბლიკაში იმპერიის სამეფო-ხალხანტი ქვეყანაყოფების შიერ განმორცელებული ანადალეზმის აქტი წარმოადგენს ამ ფაქტის სამწუხარო კონსტატაციას. ამასვე ადასტურებს პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულებაც, რომელიც უბრალოდ თელავს ხუთერნული ხაკართველოს წმიდათაწმიდა უფლებებს და რომელსაც ასევე მოაკვეს უდანაშაული ადამიანთა მსხვერპლი.

ამ უკიდურესად დაძაბულ დროს მხოლოდ ხიმტკიცე, ერთსულოვნება, ხიდამეკე, ხიბრძნე და ძალთა სრული მოხალისეობა ვეუხაკოფება, რათა კიდევ ერთხელ ხიხლში არ ამოიელოს ჩვენი მრავალტანჯული ქვეყნების ხამშვიდობი ბედიბედი.

საკართველოს მწერალთა კავშირი, თითოეული ქართველი მწერალი სრულ ხოლიდარობას უცხადებს ლიტველ, ლატვიელ, ეხტონელ ხალხებს და გამოთქვამს მტკიცე რწმენას, რომ შეუძლებელია ხამართლის დათრგუნვა, რომ ჩვენი მტკიცე და ხამართლიანი ბრძოლა თავისუფლებისათვის გამარჯვებით დასრულდება.

ღმერთი იყოს ჩვენი შემწე!

საქართველოს მწერალთა კავშირი.

საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტს, სკკა ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს, ნობელის პრემიის ლაურეატს მშვიდობის გამამტიცების დარგში ბატონ მიხეილ გორბაჩოვს

ბატონო პრეზიდენტო!

ქართველი მწერლები, ალეშუოთა თქვენმა 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულებამ, რომელიც ფუძ-ქვეშ თელავს ხაკართველოს — როგორც სუვერენული რესპუბლიკის — წმიდათაწმიდა უფლებას, დაიცვას თავისი ტერიტორიული მთლიანობა, ალდგენის იხტორიული ხამართლიანობა და წესრიგი უქვეყნეს ქართულ მიწაზე.

ხაკართველოს უზენაესმა ხაბჭომ ყველაფერი იღონა, რათა დაძაბული ურთიერთობა ქართველებსა და ოს ეკხტრემისტებს შორის აშკარა კონფრონტაციაში არ გადაზრდილიყო. მაგრამ ყოველი ცდა ამაო გამოდგა და გასული წლის 20 სექტემბერს ე. წ. ხამხრეთ ოსეთის სახალხო დეპუტატთა ხაოლქო ხაბჭომ მიიღო დეკლარაცია, რომლის შესახამებად ავტონომიური ო

კი ხაბჭოთა დემოკრატიულ რესპუბლიკად გამოაცხადა. მაშინ არ გამოქვეყნებულან თქვენი მრჩახნე ბრძანებულება, რომელიც ალდგენდა ხამართლიანობას. ამიტომ ხაკართველოს უზენაესმა ხაბჭომ მიიღო ამ შემთხვევაში ერთადერთი მართებული და კანონიერი გადაწყვეტილება — გეეუქმენი უკანონად შექმნილი ავტონომიური ფ[illegible]ერება, რასაც მთლიანად ეთანხმება ხაკართველოში მცხოვრები ოსების დიდი უმრავლესობა. მრავალმა მათგანმა ზემოთაღნიშნული თქვენი ბრძანებულებისაგან პროტესტის ნიშნად უკადი შიშლილობა გამოაცხადა.

ხაკართველოს უზენაესი ხაბჭოს გადაწყვეტილებას ოსტატურად მოაკვა თქვენი უკანონო ბრძანებულება.

ნუთუ ხაკართველოს, სუვერენული ხახელმწიფოს ხელისუფლებას არა აქვს უფლება ხამართლდამცავი ორგანოების ხაშუალებით დაიცვას წესრიგი თავის ტერიტორიაზე?

თქვენმა ბრძანებულებამ კიდევ უფრო დაძაბა ხიტუაცია ყოფილ ოლქის ტერიტორიაზე, რასაც უდანაშაული ადამიანთა მსხვერპლი მოაკვა.

ხაკართველოს მწერალთა კავშირი, თითოეული ქართველი მწერალი მტკიცე პროტესტს გამოთქვამს თქვენი ბრძანებულებების გამო და იმედოვნებს, რომ ამჯერად მაინც უარად იღებთ ხაქართველოს მოსახლეობის ერთსულოვან მოთხოვნას და გაუქმებთ თქვენს გადაწყვეტილებას.

საქართველოს მწერალთა კავშირი.

მოსკოვი, კრემლი. საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტს მიხეილ გორბაჩოვს

ბატონო პრეზიდენტო!

სრულიად ხაკართველოს დავით აღმაშენებლის ხაქველმოქმედო ხაზოგადოების თითოეული წევრი სულით ხორცამდე შეაძრწუნა ბრძანებულებამ, რომელიც ფუძ-ქვეშ თელავს ხაკართველოს — როგორც სუვერენული რესპუბლიკის — წმიდათაწმიდა უფლებას, დაიცვას თავისი ტერიტორიული მთლიანობა, ალდგენის იხტორიული ხამართლიანობა და წესრიგი უქვეყნეს ქართულ მიწაზე.

ხაკართველოს უზენაესმა ხაბჭომ ყველაფერი იღონა, რათა დაძაბული ურთიერთობა ქართველებსა და ოს ეკხტრემისტებს შორის აშკარა კონფრონტაციაში არ გადაზრდილიყო. მაგრამ ყოველი ცდა ამაო გამოდგა და გასული წლის 20 სექტემბერს ე. წ. ხამხრეთ ოსეთის სახალხო დეპუტატთა ხაოლქო ხაბჭომ მიიღო დეკლარაცია, რომლის შესახამებად ავტონომიური ოსკი ხაბჭოთა დემოკრატიულ რესპუბლიკად გამოაცხადა. მაშინ არ გამოქვეყნებულან თქვენი მრჩახნე ბრძანებულება, რომელიც ალდგენდა ხამართლიანობას. ამიტომ ხაკართველოს უზენაესმა ხაბჭომ ერთადერთი ხწორი და კანონიერი გადაწყვეტილება — გეეუქმენი უკანონად შექმნილი ავტონომიური ფ[illegible]ერება, რასაც მთლიანად ეთანხმება ხაკართველოში მცხოვრები ოსების დიდი უმრავლესობა. მრავალმა მათგანმა ზემოთაღნიშნული თქვენი ბრძანებულებისაგან პროტესტის ნიშნად უკადი შიშლილობა გამოაცხადა.

ხაკართველოს უზენაესი ხაბჭოს გადაწყვეტილებას ოსტატურად მოაკვა თქვენი უკანონო ბრძანებულება.

ნუთუ ხაკართველოს, სუვერენული ხახელმწიფოს ხელისუფლებას არა აქვს უფლება ხამართლდამცავი ორგანოების ხაშუალებით ლი კაცობრობა და ვისაც ნობელის პრემია მიენიჭა მშვიდობის განმტკიცების დარგში.

თქვენი ბრძანებულება კი, ხამწუხაროდ, არ ემსახურება მშვიდობის განმტკიცებას. მას მეახვე მოაკვა უდანაშაული ადამიანთა მსხვერპლი შიდა ქართლის ტერიტორიაზე.

დავით ალმაშენებლის ხაზოგადოება მტკიცე პროტესტს გამოთქვამს თქვენი ბრძანებულების გამო, ამასთან იმედოვნებს, რომ გაითვალისწინებთ ქართველი ერის ერთსულოვან მოთხოვნას და გაუქმებთ თქვენს გადაწყვეტილებას.

სრულიად საქართველოს დავით ალმაშენებლის ხაზოგადოება.

ლიტვის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარეს ბატონ ლანდსბერგისს, ლიტველ ხალხს

სრულიად ხაკართველოს დავით აღმაშენებლის ხაქველმოქმედო ხაზოგადოების თითოეული წევრი შეაძრწუნა ხაბჭოთა იმპერიის კიდევ ერთის უხამნელესმა დანაშაულმა. კიდევ ერთხელ დაინახა თავისუფლებისმოყვარე ქედუხრელი ლიტველი ადამიანების ხისხლი. დღე. ამ ხასხლმა მტკიცე დუღაბივით შეკრას ჩვენი ოვები, გაგანტკიცის თქვენი ოვნები, რომ ხულ მაგე ეშმარიტ თავისუფლებას მიაღწევთ.

ამ უმძიმეს წუთებში თქვენს გვერდით ვყოფილეთ, ჩვენო მეგობრებო, ჩვენ ხაერთო მიზნები, ხაერთო ამოცანები გაგვაჩნია და მტკიცედ ვაკეთებ ეკვეს, რომ მიგაღწევთ ჩვენს ხაწადელს.

გაუმარჯოს თავისუფალ, დემოკრატიულ ლიტვას!

სრულიად საქართველოს დავით ალმაშენებლის ხაქველმოქმედო ხაზოგადოება.

ლიტველი ხალხის ბრძოლა გრძელდება. გაუმარჯოს ლიტვას!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გამოსათხოვარი

თავმჯდომარე: ბრალდებული ანდრონიკაშვილო, თქვენ სოციალური მდგომარეობა?

ანდრონიკაშვილი: ინტელიგენტი.

თავმჯდომარე: თქვენი წოდება?

ანდრონიკაშვილი: უფლება აკრძალა თავადი მეფის თვითმპყრობელების დროს. ორჯერ ვიყავი მიცემული პასუხისგებაში პოლიტიკურ საქმეებზე: სასამართლო პალატამ მომისაჯა სამოდამო დადასახლება ციმბირში, ამაყარა თავადობა და აკრძალა მასთან დაკავშირებული პრივილეგიები.

თავმჯდომარე: საკარიელოს საბჭოთა ხელისუფლების დროს ყოფილხართ მიცემული პასუხისგებაში?

ანდრონიკაშვილი: პასუხისგებაში არ ყოფილვარო, მხოლოდ ეზოოკაციის წესით ვიყავ დაპატიმრებული ერთი წლით 1921-1922 წ.

თავმჯდომარე: რომელ პოლიტიკურ პარტიას ეკუთვნით და რომელი წლიდან?

ანდრონიკაშვილი: საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიას 1902 წლიდან.

თავმჯდომარე: რომელი წლიდან ითვლებით ცეკას წევრად?

ანდრონიკაშვილი: მოკალეკე თავმჯდომარე,— მე ეთხოვეთ უსაზღვრო სასამართლოს მომეცეს საშუალება მოვახსენო ამა ანაყვების ისტორია და შეეგონა ამ მიზეზებს, რომლებმაც გამოიწვიეს ეს ანაყვება.

თავმჯდომარე: ბრალდებული ანდრონიკაშვილო, თქვენ უკვე მოისმინეთ უზენაეს სასამართლოს დადგენილება, რომ დაკითხვის დროს ბრალდებულმა აქვთ უფლება შეეხოს მხოლოდ ფაქტურ მხარეს იმ ბრალდების, რომელიც მხოლოდ მათ წინააღმდეგ არის წამოყენებული ახსნა-განმარტებას კი ისინი მისცემენ თავიანთ უკანასკნელ სიტყვაში.

ანდრონიკაშვილი: დიახ, მე მაზსოვს უზენაესი სასამართლოს განაჩენებში ჩვენების მიცემის შესახებ, მაგრამ მე ვთხოვ სასამართლოს ჩემთვის დაეშვას განმარტება. ამაც ვასაბუთებ შემდეგი მოსაზრებით: მე ბრალდება ანაყვების სათავეში დგომა და ხელმძღვანელობა, ამიტომ უზენაეს სასამართლოსთვის, სადაც ბრძანდებიან ორი სახალხო მსაჯული, საქმროო და ადეკოლეგიანი მოსმენის ჩემგან ბრალდებულთა უკანასკნელ სიტყვამდე დაწერილნი ახსნა-განმარტებანი ამ პირობების, რომელნიაც ჩანაბმა ოდეა ანაყვებია საქართველოს. ფაქტიურად ნაბიჯ-ნაბიჯ ალაგებენდა, აგრეთვე ამ მიზეზებისა და მოტივებისა, რომლითაც იყო გამოწყვეული ეს ანაყვება. ეს ადეკოლეგია მზრეველი საოთეს, ვიდრე შეუდგებიან ეკონომ., გინაკადოვრეანი დამეკვლევოთეს, რომელთაც არ ჭკონდათ დრო საფუძვლიანად გაეცნობიდნენ საქმეში დაფრიგელ დიდ მასალას. ამას გარდა, ჩვენს საქმეს აქვს განსაკუთრებითი პოლიტიკური ხასიათი და მომეცით უფლება ამ მზარეს შეეეხო, გავიშეკო, მთ უმეტეს, რომ ამას მოითხოვეს კომუნისტური პრესა და მუშათა წრეები. ერთი განსაზღვრული მუშათა წრე გაზეთ «ახალი გზის» სახით პირდაპირ მოსვამს ეს. კოტა ანდრონიკაშვილს, როგორც სოციალისტს, შეკითხეს: თუ რამ მოიტანა ანაყვებმა: მოწყობა, როდესაც ეგი მიმართეთ მუშათა იბტერესებს წინააღმდეგ.

თავმჯდომარე: ბრალდებულო ანდრონიკაშვილო, თუ ახლა მოგიყოლთ ახსნა-განმარტების უფლება, იცოდეთ, რომ თქვენ მოგასმინთ უკანასკნელი სიტყვა.

ანდრონიკაშვილი: თანახმა ბრძანდეთ, რომ ეს ჩემი სიტყვა იყოს პირველი და უკანასკნელი.

ანდრონიკაშვილი: მოკალეკე მაჟალენო, საბრალებულო დამეკვლევო, როგორც თქვენ მოისმინეთ, ეგეა ანტიანაბეთა პარტიების [illegible] ისტორიათ, ამასთან [illegible] ეროვნული პოლიტიკური [illegible] ეროვნული ინტერესების [illegible] ეროვნული ინტერესების [illegible] ეროვნული ინტერესების

პატივცემული რედაქტორო

ბ-ნ. „ლიტერატურულ საქართველოში“ 1990 წლის იანვრის 19 და 26 ნომრებში დაბეჭდა როლან თოფჩიშვილის სტატია „ისტორიის შეგნებული გაყალბება თუ“... მასში უსაბრალოდ გაკრიტიკებულია ჩემი სტატია „ავარების ცვლა“, რომელიც გამოქვეყნებული იყო ეუონ. „ფიდიუაგის“ 1990 წლის №3-8 ნომრებში.

მე ძმეულებენი და ჯალდებელიკ ვარ ჯუანსტონი ჩემს კრიტიკოს წერილთან, რომელსაც გიგზავნით და გთხოვთ დაბეჭდოთ.

პასუხი კრიტიკოსებს

1989 წელს ოსურ ეუონალ „ფიდიუაგის“ მესამე ნომერში დაიბეჭდა ჩემი სტატია სათაით „ავარების ცვლა“. ოსმა საზოგადოებამ მოიწონა და გამოეხმაურა დადებითად როგორც ზეპირად, ისე პრესაშიც.

მაგრამ 1989 წლის ოქტომბრის ათს ბაზ. „ახალგაზრდა კომუნისტსში“ დაიბეჭდა ბესლანოს ჯორბენაძის კრიტიკული სტატია „უეცლებელი გაბმაბრება“. ისმა „ეკონომა ჩემს სტატიას უწოდა „არაეთიკური“, მე კი დამბასასთა ოთარ ოთარიკ „ონომატიკურ სამეცნიერო ლიტერატურის არაძეოდნე“, „ბელმოკაცენი ინტელიგენტი“, „ალაგალაგ გამოლეული“ ბნელინა ბაზ.

მის შემდეგ 1990 წ. იანვრის 19-ს „ლიტერატურულ საქართველოში“ გამოვიდა როლანდ თოფჩიშვილის სტატია „ისტორიის შეგნებული გაყალბება თუ...“ მასში უსაფუძვლოდ, საყვედურით ნათქვამია, თითქოს ჩემს სტატიას „შეეხიბენებასთან არაფერი კავშირი არ აქვს, ეგრ ატყვი, თუ მეცნიერებათა კანდიდატს მიერაა დაწერილი“ და სხვ.

ეხახთ, მართალნი არიან ჩემი კრიტიკოსები თუ არა.

რაც ჩემს მიმართ თქვეს, მე კ არა, მაგრ თვითონ ეხეთით მოლდ.

ჩემს სტატიაში ობიექტურად ესახავ მრავალი ოსის გაკთაფელების ფაქტს და უსაფუძველოდ არაფეს ვამტკიცებ, ყოველფეს ვეუთითებ წყაროებს ან ცოცხალ მოწმეებს. საარჩეულ დოკუმენტეები და გამოცემეთა წყვანი ფაქტორტტტეული ან არის? ასეთ მასალას „ეარიფილეკრიალ“ მონაცეა ვანა „ეთიკურია?!

რ. თოფჩიშვილი კ წერს, თითქოს მე ონომასტეკა ფა „სამეცთა ეფხოგრაფიის“ (?!) შესახებ არაფერი წამიკითხია, თუმცა თვითონ ა. ღლონტის გარდა არავის ანსენებს ჩემზე მეტდ.

ჩვენი კრიტიკოსის არაკომპეტენტურობა ჯერ გამომჟღავნდა ამის ასეთ სიტყვებში: „ბოსდა მოლიანდა დეადების ქართველური ტომი“. ეხახთ, მართალს ამბობს იგი თუ არა?

ეგზეტი ბაგრატიონს უწერია: „დეადეთ ორი არაქართველური ტომთა მთიელთ მხარე ქართლის, ოსეთის და იმერეთის საზღვრებზე“ (იხ. ეგზეტი ბაგრატიონი. საქართველოს სახელმწიფოს ისტორია, თბილისი, 1976, გვ. 317, ოუსელ ენაზე).

აკად. კ. კეკელიძე და ა. ბარამიძე ქართველნს, სვანებს, მეგრელებს, დეადლს და სხვ. ფელიან ფალ-ფალეკ ტომებად (იხ. კ. კეკელიძე „ქ. ბარამიძე ა. ჭველი ქართული ლიტერატურის ისტორია. თბ., 1969, გვ. 58).

პროფ. ფ. ბერიტაშვილი და ვ. გამოუკლეთან ერთ ადგილ. ვ. ბაბალეფანი მეტალეკ ფდას თავის ადრინდელ თვალსაზრისზე, რომ დეადეები და ოსეთი არიან ერთი ტომი (იხ. ბაკალფიანი ვ. ს., რჩეული ნაშრომების კრებული ოსურ ენაზე, თბილისი, 1960, გვ. 65, ოუსელ ენაზე).

დიდი მეცნიერი ვ. მილერი წერს: „ოსეთს, ნაწილობრივ გაკორავლეფულს ქდოს სამხრეთ ფერდობზე, უკავეთი ოლეი, რომელიც ცხობილია ქართულ გეოგრაფიაში დეადეთის სახელწოდებით“ (იხ. ვ. მილერი, ოსური ეტიუდები, III, მ., 1887, გვ. 6., ოუსელ ენაზე).

ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი ვახეთი ზ. ნ. ოსეთსა და დეადეტს თვლის სრულიად ერთნაირად (იხ. ვახეთი ზ. ნ., რჩეული ნაშრომები ოსური ხალხის ისტორიიდან, ცხინვალი, 1989, გვ. 276).

რ. თოფჩიშვილ სწორად მიიჩნია მრავალი ოსის მიერ გვარებისა და ეროვნების გამოცვლა, მაგრამ თუ ეს სწორია, მაშინ რატომ ქართველები არა სცელიან თავიანთ გვარებს?

ჩვენი „კრიტიკოსი“ ხშირად ცდილობს, ჩემი სტატიის ტექსტის დამახინჯებას. ეროგან წერს, ვითომ მე ოსებს ეფელი შეურეცვნელი სისხლის ტომად. ეს შარია. სადეკოა, რომ ხადე არსებობდეს წმინდა სისხლის ტომი. ან ქართული სიწმინდ შერეულია არ არის? მაგრამ ეს სხვა საკითხია.

სტვაგან ამბობს, თითქოს მე ვწერ, რომ ქართველები და ოსები თვითეზეფად წერილნენ ოსების „გვარებს“ თავიზეფად. „თვითეზეფების“ ხსენება ჩემს ნაშრომში არაა. მაგრამ ასეთი ტენდენცია რომ იყო, ის ყველაფრითაც ცხადია, დამოკიდებელია ოსების ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და ეთნიკურ მდგომარეობაზე.

ოსური გვარების ნათესაობანი ბრუნვის ნიშანს „-თა თოფჩიშვილი თვლის ქართველი ენის თვისებურებად. ეხეე არაკომპეტენტური თვალსაზრისია. ოსური ენის მრავლობითი რიცხვის ნიშანია მხოლოდ-თ, რომელიც რნება ყველა მეტყველების ნაწილზე და ყველა ბრუნვებზე, მაგალითად: ჯითთა, ჯითთი, ჯითთან, ჯითთან, ჯითთი, ჯითთილ, ჯითთმა, ჯითთუ: ჩინგუთა, ჩინგუთი, ჩინგუთან და ა. შ.; ურსთთა, ურსთთი, ურსთთან...; ოუთა, ოუთი, ოუთან..., მამთა, მამთი, მამთან...; ძურინთა, ძურინთი, ძურინთან...; ოხსითა, ოხსითი, ოხსითან და ა. შ.

ქართულ ენაში კ მრავლობითი რიცხვის ნიშანია -ებ... ამის გარდა არის -ნ- და -თ. მაგრამ -ნ ოჩმარება მარტო სახელთაგან და წოდებეთი ზურნებში, -თ ნიშანი კი — მარტო მოთხრობითში, მიეკითხა და ნათესაობანი ბრუნვებში (იხ. ა. ფანიძე. ქართული ენის გრამატიკა, თბილისი, 1962, გვ. 34).

გარდა ამისა ქართული სუფიქსი -თ გვარებში კი სულაც არ იხმარება. მაშ კ? მეცნიერული რაშია?

შემდეკ თოფჩიშვილი წერს, თითქოს გაკმარვეკლებულ ოსებს მე ეარწმუნებე, რომ ისინი ოსეფოფლები არიან. ესეც ნამდვილი ცილისწამებაა. მათგან ერთნი თვითონ ამბობენ, რომ მათი წინაპრები იყვნენ ოსები, სხვადასხვა სოფლებიდან ჩამოსულნენ, სხვებს ბის გვარები კი დაბეჭდილია წიგნებში, ეურნალებში და გაზეთებში. ფრიად პატივცემულნო ბესლანოს და ოთარან, რატომ აქამდინ არ სწერდით ამ ავტორეფის წინააზეფდე? თქვენ, თითქოს „ახალი“ ამერეკი ალმოგიჩენიათ, წერთ, რომ ერობაკერავანი, მაგრამ სხვა ადამიანი ამ ფაქტს ეკარგებიკ ანსერბისა. ამას ეფ ეარყოფს? ქაინეკი, ეანეკეკი, ხანდეი ეეკი და ბეერი სხვა ერთნაირი გვარები არის ოსურ-სოფლური, ოსურ ანგარბაიანული, ოსურ-ყაბარდოული, ოსურ-ჩერქეზული და სხვ.

ეგენი ამ ადგილს გადმოსცემს ისე, თითქოს მე ვწერ, ვითომ ამ გვარებს ი. მაისურაძე სოფლიდან წარმოშობით ოსებადაკ ეს ჩარჩენ არაა, ტყეკეა. დამდეკ კარკად, მეთიბეკენი, და დარჩენენეთი.

გარდა ამისა, ჩემს სტატიაში მე ხერეკლაძეკენი ნახსენები სულაც არა მაქვს, თოფჩიშვილი კ წერს, ვითომ მე ხერეკლაძეკენს გვარს ვთვლი ხეტეკეეგბისაკან გადმოსულად. და კიდეკ ამბობს, თითქოს დარჩიაშვილებს მე ვეკანა გაკრთველებენ ოსებს. სინამდვილეში ეკი მე მიწერია: ბ. კალვეკის ცნობით დარჩიეკები წარმოშობით არიან დასავლეთ საქართველოდან.

ყველაფერი ეს სხვა არაფერია, თუ არაა ტალაბის შესახმა.

შემდეკ, ქართველი ერის „უდიდესი დამკველი“ წერს: „ბ. მამითის ბკონა, რომ რაბან არსებობს ოსური გვარი ბაფეკ, ე. ი. ქართველი ამბვეკენეკ წარმომავალ-ოსთი ოსები, ოსყოფლები არიან. რაბან არსებობს ოსური გვარი ელოვეკი, ე. ი. ელოვნელნეკ ოსები არიან. მეცნიეკრებასა და სინამდვილესთან ასეთ ფოკუფეს საერთო არიფერი აქვს“.

ეგეკა ამ გვარებიდან ვიღაკეკნი საყაოოს შექმნიდანაკ არიან ქართველები, ან სხვა ერეკენებისა, მაგრამ ჩვენ, ოსები, ბარადადა მე, ვიცნობთ ამ გვარების მრავალ წარმომადგენელს, რომლებეკე თავს სოფლიან წმინდა ოსებად, ასპარტებშიც უწერიათ ეროვნება ოსი. გარდა ამისა სოფ. ძალისში მეტოკრებეფები ყველა გვიმეკიეკებდა თავის ოსურ. წარმოშობას. მთელ-მა ქვეყანამ იცის, რომ ამაეკი ვაასო ოსია და ვინდ ამბობდა ფაბალი დაარქვა, მაინც იქნება ფსი. მაგ ეეს ისე „ფოკუსეკს“ უფრო არა აქვს საერთო მეცნიერებასა და ხინამდვილესთან?

ბოლოშეკენები, თეფდეშეკენები, ფოდიშეკენები, თაბეფშეკენები, ცხოეკრებშეკენები, გუდიაშეკენები და მრავალი სხვები ჩვენს, „კარტაკოსს“ ბეკონა ქართველი საკუთარი სახელთბისკან წარმოშობლინი: ბოლა, თეფო, თაბუ, ცხოეკრა, გუდა და ზეიმეტი სახელებიდან: ლოხი, ბედო და სხვ.

ესეკე მოლად უსაფუძველო თვალსაზრისია. ერთნაირი სახელები ბევრ ეროვნებაშია. XX საუკუნეში ეროვნებაშია. ეროვნული ბრძოლა ეროვნული ოსეთი ოსი ბოლა ყანაყოფი, სახელი თეფო ოსებშეკე ხშირია, თაბუ ოსური სტუკეა, ლოხი ქართველად ნიშნავს ხანტ ცხოკელს, ლოხ, ცხოკრა, ბედო, გუდა და სხვა ასეთი ზეიმეტი სახელებიაკ არის ოსებშეკე. მაგრამ რაც მთავარია, გვარები თეფეთა, თაბეთა, ლოხთა, ბედოთა, გუდიათა: „ეხოეკრთა“ და „სხვა თავდაპირველად ... ... ფრაზებშეკენი ... ...

(გაგრძელება)

გ. მამითი გვსაუბრობს, რომ მას ონომასტიკაზე და „სახელთა ეთნოკავთიან“ (ონაკე) შეენერებინა „ამ დარგს ბრეკალაშვილ ნაკმს და კოიხეს ნაშნოთა და ძახილის ნაშნოთა ამოკმს“ შესახებ დიახაც წაუკითხა. დავძენ, რომ ონომასტიკის ანა-ბანის მეოდნენ კარგად უნდა იცოდეს, რაოდენ ხაშინა მხილოდ ონომასტიკაზე დაკერნნთან გამდელად მეცნიერული თეორიების წამოაყენა, თუ ის შეზაკრებული არ არის სხვა მეცნიერული ეროუნენებით. გ. მამითს კი ეს არ შეუძლია, ან არ კკოვს, ამიტომაც უკვე მეორედ ნიგდელ თავი უნერხულ მდგომარეობაში.

გ. მამითის სტატეა მხილოდ დაბალი ენათაგან ხალხზეა გაფლილი, ოთხეულმხივ აკი ახე მოეწონებიათ კიდეკვე მისი ნაშრომი. ხომ წერს: „ოსეთმა ხაშოგადოებამ დაფეთითად რიგიოს ზეპირად ახე პრეხაშეა“. რაკიმ არ მოიწონეგხდა გაუთვალნინებიენელი ამა ბ. მამითის ნაშრომს, მას ხომ ოკი შორს მიმავალი დახკენებისათვის ჰკონდა ბაგმნაზული: ოსეთი უნდეეთნა დროიდანვე ეთოკოროდნენ ქართველი ეკოკოროდ. ახლანდელ ქართველები ეი მათ აკკოროვლედნენ. რამდენიმე კეერდლის დაკეკა უნდათ: დაამტკიცონ ქართველთა ახიმლეკტორობა და შეამტყიონ იკი ინ ხალხს. ეკოკ ეეე

ნაცვლად ხალხურ მეტყველებაში ᲨᲐᲠᲘᲡᲔᲑᲘ თამრის, კოსტიაშვილის ნაცვლად ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘ. 1888 წლის სიოანეთ ხიგნაᲨᲘ. ეს ᲐᲮᲐᲚᲘᲪᲮᲘᲡ მეტყველებაში ჩაწერილი არიან სწორედ -ი სუფიქსით (მეტრეთი). ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ — ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲔᲢᲧᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲬᲝᲠᲘ -ᲔᲗᲘ — ᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲜᲐᲪᲕᲚᲐᲓ ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲔᲢᲧᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲬᲝᲠᲘ -ᲔᲗᲘ (ᲛᲔᲢᲠᲔᲗᲘ). ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ — ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲨᲔᲢᲧᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲬᲝᲠᲘ -ᲔᲗᲘ (ᲛᲔᲢᲠᲔᲗᲘ). ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲜᲐᲪᲕᲚᲐᲓ ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲨᲕᲘᲚᲘᲡ Მ

უტყუარი ვალდებულება

ᲘᲠᲐᲙᲚᲘ ᲑᲐᲗᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲛᲬᲘᲚᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲨᲠᲝᲛᲚᲔᲗᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲘᲪ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲛᲬᲘᲚᲘᲡ ᲛᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ. ᲩᲕᲘᲜᲘ ᲛᲘᲜᲓᲐ ᲐᲡᲔᲗᲘᲐᲡᲗᲕᲘᲡ ᲠᲘᲗᲘᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ

ისტრახანზე, საბრეთისაკენ — გაუნთიცელებელი მედელობა შავ ზღვაზე გაგრაზა, ჩრდილო-აღმოსავლეთისაკენ — ოში ბალკიის ზღვაზე დახავკვიდებელა, ვკრა-ბაში ე. წ. ფანჭრის გასაკრელად, რაც სამხედოთა მარცხით დამთავრდა რუსეთის მეფისათვის, და ბოლოს, ცინმორისაკენ — ერიკაის წარმატებული ლაშქრობა ურალს ქედის გადაღმა და ამ ტერიტორიების კოლონიზაციის დაწყება. დასახრულ, ერთ ეთიოპიასაც ალეზნშეა ამ ისტორიული ექსკურსიიდან, რაც უთუოდ უურადღების ღირსია: ყველამ მშეენიერად ვიცით, რომ შე-20 საუკუნის ნორმალური ადამიანის ხელი და გონება შეძრული იქნა ორი მოვლენით — ეკრანული ნაციზმითა და ლენინ-ტროცკისტური ტოტალიტარიზმით. სოციალია, მაგრამ ფაქტია: თანამედროვე რუსული ტოტალიტარიზმი სათავეს იღებს ისევ და ისევ ივანე მრისხანეთან, სახელდობრ, მის მიერ დაარსებული ოპრიჩნინის სახელმწიფოებრივი ინსტიტუტიდან, რომელიც უწყვეტი ტერორის, ეანუკუთხავი რეპრესიების, ეროვნითა ბასრბრივი ეფსპორიზაციის, რუსეთის ვეფბერული ტერიტორიათა სახელმწიფოს საკუთრებად მეტაეეების, საკუთველთან უნდობლობისა და ეკვის დანერგვის გზით ამ ეენოდ ფიზიურად ამორციელებდა თავის ეპოქაში, რაც შემდგომ უკვე 70 წლის მანძილზე კარკად ითოვნა ე. წ. ხალხთა ადამიანსა: ყველა ჩვენთაგანი თანასწორია ხალხმწეფოს და ხელისუფლების წინაშე, რამდენადაც ყველა ჩვენთაგანი თანასწორად უფდება-წარმეფული ხალხმწეფოს მიერ. დიახ, მართლადაც, არ ვაკაიბეი, როდესაც ვამბობთ: რუსული პოლიტიკის გაგების გასაღები დიდწილად იყო IV-ის ისტორიოგრაფიაში მოიპოვება.

მაძიებელი ნახეგდა ისტორიაში ხულ უფრო მეტად ვკარწმუნებს, რომ მოსკოვის ამპერიის საუკუნეებიც არსებობაში დამარხულია რაღაც ღრმა და ბნელი აზრი. იგი არ არის ჩვეულებრივი მოვლენა. მისი დაწყის პროცესი ვერ ჩადგება მე-19, მე-20 საუკუნის დეკოლონიზაციის ნეიფდ პროცესთა ფურცულში. ეფიერთ, რომ თვისებრივად სხვადასხვა რიგის ერთა დღეივნილი ძალისხმევა თავისუფლებისათვის და, ეოქესთ, ალეკის ბრძოლა საფრანგეთთან კოლონიური უფლეს მოსპობოსა-ბლ. ან ინდოეთის — ბრიტანეთთან. რუსეთისა და ბრიტანეთის ამპერიის დაწყა, უთუოდ, ვერ დადგება ერთ რიგზე; შეიძლება ეს მე მეჩვენება (და არა მხოლოდ მე), მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ მოსკოვის დიეეზის ისეთივე იდეუმალი ისტორიული მნიშვნელობა აქვნია, როგორც რომისა და კონსტანტინოპოლის. ამიტომ, საქართველოს დღევანდელი მისია ამ ნაგაკუთარებეა. განსაკუთრებული აზრის მქონეა ყველა ამ ადამიანის მისია, ვინც დღევანდელ ეროვნულ-გამათავისუფლებელ პროცესშია ჩართული.

დასასრულ, არ შეიძლება უეურადღებად დაეტოვო შემდეგი ვითარება: ე. ზეკარნანის მიერ ხასკეო ხაკმეია მინიმატის პოსტზე ეარის თქმა მამანიშეეს, რომ ოვი ამერიეს ადრე თუ გვიან (ყველა შემთხვევაში, ვეულისხმობ, პერიოდს ჩვენი ქვეყნის დეოკუპაციამდე), დაბრუნდეს საკარეთველოში. საბუნებრივ, არსებობენ ეულუბრეველნი, რომლებიც ბავშეური რწმენით ეაიძახიან: დაბრუნდეს, მოვიდეს! რაა ცუდი, თუ კი ნამდვილად ერის სამსახურში ჩადგება. ხოლო და ბოლოს, რადგენ სარკეველის მოკანა შეუძლია თავისი ხარისხოვრნი ავტორიტეტთ, კეეშორებთ, უდიდესი გამოცდილებთ... ხელი კი არ უნდა ეკრთ, არამედ, მივუტეკოთ შეიდოეეი, ეეულნი ჩავიკრთ და გამოვიეეენოთ. დიახ, საბუნხარა, მაგრამ მაინც უდავო ფაქტია. აი, ახეთი მოარული ეეულუბრეველია. ეველას უნდა ვეეუნოთეს, რომ ხულ სხვაა ე. ზეკარნანის ჩამოსვლა ოკუპირებულ, ამპერიის შემადგენლობაში მყოფ ხაბშიალში და სხვა — იმ საკარეთველოში, რომელსაც უკვე მოპოვებული ექნება თავისუფლების რეალური პოლიტიკური კარანტეინი. პირველ შემთხვევაში, იგი მხოლოდ ტყუილს, ცდუნებს მიმტანი შეიძლება აღმოჩნდეს ჩვენთვის, მეორეში კი — პრაქტიკული ხეკეთის. დღეს ამპერია ეერ-კიდევ ფეხზე დგას; მან ეკვერზე მოიაროთა კომუნისტური იდეოლოგია, უარი თქეა კომპარკიის ეარმრეპოლეურ როლზე, პანაშვილ უხდის სოციალიზმის „უბრეველ“ პრინციპს, მაგრამ, ერთადერთი, რასაც იგი ეპლაუეეს, რიხი დათმობაც ეოცხალი თავით არ ხარ, რიხთვისაც ბორკეზე, ებრძეს ეი, რაც მისთვის ე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

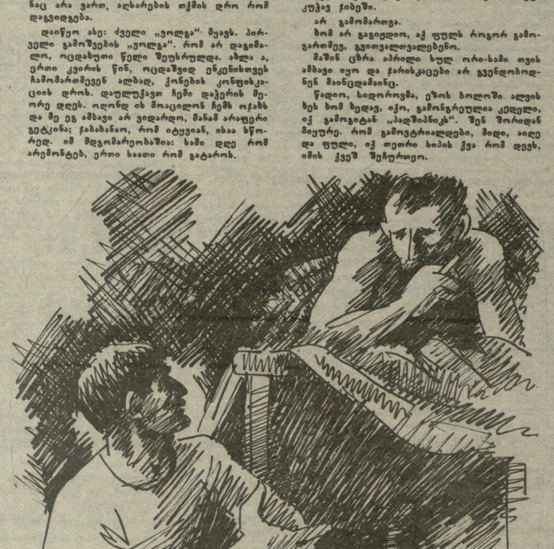

რევაზ მიშველაძე

დამცემი

ნოველა

ხანან დამბეჭდნენ, ხელობაკან გამიგონია: ცოცხი ანუ ლელეზილა „ერეხს“ ჩაგიგანენ. ერეხი ჩვენთან კვირეცხეზე ბერკი ფდალ ჰქვია. წიწილების დაჩეკის შერე ერეხს ეძახიან, დიფრონიანებენ.

„ნახეთ,ან“ უზმინეს ადამიან-ერეხს ოუნები.

ან ვიი, ბაკანრის კანიბატენა ჩამოსხედა ჯუფუს ერეხი რატომ დაიჭეზენ, რა კაკშინი აქეს დდაი-ფრინველთან კიდეენრის. ზეიმეფი ამიტომ, გაფაიფეფელი ერეხენ-ეოიკითი თავს რომ ჭამოვალეეეს ეს ხანან ხიბრილეს არ დაკაკიდნენეს, არ ბოგეზეეს.

ეეეს, ეენე „ნახეფალ“ ხარ, რა ვიი, ჯვარს რომ ბაცვან, ბე ზეს ბარეფი ჩვენენან არ ჭალვალ. დიეზნიან ხაუოიბიდან ხაოოეკეეი ბაზნეი, ირადენიზეელენიბიბენ ბამოხეენეფალ. ირანალს ბიანრაეს ბეზნეი ფაკდიარ ეი ამ ბეზნეი ბავალ ბიალიფეს. „ხაკოლეკეი „ბაზნეი“ ინაბ ჰქვია, რომ კაეეს ბოხაკალვან არ ბამიეეენეეეეა. ვიოოიმ ირანალს ბოეკარეფი ვარ ან კოლეკეიან ვიარეფეფალ.

ოე კარეი დამეცალი ვიმოვეე. ზეიალეეეს ტრიბენალალ ბოკაზხეეენენ ეი ხამოკალკენ ხანიარალალენ ალალკეტანენ ხაკეე. ოე ეს ბოკიბრეზე, ბალალალ და ეკ ირიბ.

ოე ირანალეი ბამოკალ, ეენეი ბალეკალენ ჩეზ ალალ ხანალ ალ ბიკეე ბოხაბარანალეი ბოალოკეზეენ.

ფეფალ ძალ ალარა აკეზ, ან ფაბაჭეაეზ, და ოიოუნანის ინიბოკენ.

რა ეკეზ, რა ბეფი ეზა ბაკეზ, ეენეი ბიკეე ეამიალ ირ ეენალეეენ და ავაეენეზ ხანალ, ბა, რა ირეზეზ.

ეანჭრიალალა ოეოს ფი ალიფალალ კალი ეალალეფრის ბოეზრეზა. „ბოიკარიი, ბეეალიბა ოკეზეზ ეკეეაანეეეე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თეიმურაზ ლანჩავა

საშობლო

ცნება „საშობლო“ — თავისთავად
იმხელას ნიშნავს,
თვითონ მოკვდავიც სიკვდილის წინ
სხვას არას ითხოვს...
ადგილი, სადაც დაიბადე,
ცხოვრობ და იღვწი,
სინდის-ნამუსის, ერთგულების
ქუდია შენი.
და თუ ღმერთი გწამს, გაუფრთხილდი
ამ ქუდს,
გახსოვდეს:
გზა და გზა, ხშირად,
ნუ მოუხდი
ბრუნდსა და მართალს.

●

ღამის სარკმელი მთვარეა,
ხშირად ქსოვს სხივთა მბრწყინავ,
ვერცხლისფერ ბადეს
და ატუსაღებს ქუჩებში ფრთხილად
მობორიალე, ფარფატა ლანდებს.
დილით კი, როცა ოქროსფერ ძაფით
ქვეყნიერებას მზის სხივი მოსავს,
მთვარის სიზმარი ამბავით ძაფრით,
მოაქვს უძილოდ დარჩენილ მგოსანს.

●

სიღარიბეს გილოცავთ პოეტებო, მწერლებო,
სული შეგრჩათ განად და ალმასივით
ელვარეს,
თოვლიანი ზამთარი, თქვენ რომ დაღი
დაგასვამ,
თავის დარდს შეატოვებს უსპეტაკეს
მწვერვალებს.
თქვენი სული ცას შერჩა ჩაუქრობელ
ხანძრებად,
შემოვევო ღრუბლებს და კოცონივით ანთია,
გაფრენილი წარსულის დაბინდული პროფილი
დაკარგული ბავშვობის მცდარი მისამართია.
ჩაფრენიხართ სიმართლეს — დამოკლებულ
ყავარჯნს,
ყურს არ უგდებთ მავანთა მშრალ
მეეთ-მოეთებს,
გაურბიხართ სირცხვილის მაცდუნებელ
განაჩენს
და ტანჯვაში ნახულობთ სრულფასოვან
მოკეთეს.
ილანდება შორიდან სამოთხის გზა,
ურჩხულებს
ებრძვის წმინდა გიორგის მოლაპლაპე
მახვილი,
არ დანებდეთ სიყალბეს, თითქოს ვიღაც
ჩურჩულებს,
ქვესკნელიდან მოისმის წინაპართა ძახილი.
სიღარიბეს გილოცავთ, პოეტებო, მწერლებო,
არტისტებო, მხატვრებო — თქვენი ხვედრი
მკაცრია,
იმ სხივს, სიღარიბისას, თავის
მომხიბლელობით,
თქვენ რომ ასე აელვებთ, ბევრი დაუნაცრია.

ალვსდეკ!!!

მერაბ კოტატვას

ათასწლეულებით გაძარცული
აღვსდექ, ხელმეორედ ვიბადები,
ჩემს მზეს სიკვდილი არ უწერია,
ხსოვნას არასოდეს მივბარდები.
ჩემი ისტორია, ულმობელი,
ფერფლით აღდგენილი ფენიქსია,
ვინც მუხლს მისინჯავდა,
ეროს მცემდა,
მხრებზე არასოდეს შემისვია,
მარადიულობა სიბრძნეშია,
სიბრძნე მიმიძღვის და სანთლად მანთებს,
გზა-გზა ისე, როგორც ევლოგიას
ვცემ და ვასახსოვრებ ათინათებს.
ვგეშავ ჩემს ნაშიერთ, აბჯარასხმულ,
თვალებმობრიალე ავაზებად,
ცეცხლ წამომართულ შეკავლებად,
ნაწნავ ჩამომოლტილ ლამაზებად.
მყიდდნენ, ხელმეორედ მყიდულობდნენ,
მაინც ვეოცხლდებოდი ფესვებიდან,
ჩემს სისხლს ულმობელის ხელით დაღვრილს,
ვარდი ამოჰყავდა ქვესკნელიდან.
ჩემს ჯიშს სიკვდილი არ უწერია,
ხსოვნას არასოდეს მივბარდები.
ათასწლეულებით გაძარცული
აღვსდექ! ხელმეორედ ვიბადები.

ვის უნდა ჩემი პატარა სახლი

ვის უნდა ჩემი პატარა სახლი,
შემოსაზღვრული კედლებით სივრცე,
ვიწრო სარკმელი, ფარდები თალხი,
ვის სურს დავუთმო, უფასოდ მივცე...
ვინ შეისყიდის ფერწასულ სურათს
წინაპრებისას, ძველისძველ „პოზით“,
ვინ შეითვისებს გარდასულ სუნთქვას
ზღვას ვინ დააშრობს პატარა კოვზით.
ვინ გადაზურავს ახალი ჭერით
ამ სკივრს, დარდიანს, მაინც რომ ბრწყინავს,
ვინ აამაღლოს ახალი ბეკონი,
პეშვს ვინ შეუშვერს ჩამოსულ წვიმას.
ვის უნდა ჩემი პატარა სახლი,
შემოსაზღვრული კედლებით სივრცე,
ვიწრო სარკმელი, ფარდები თალხი,
ვის სურს დავუთმო, უფასოდ მივცე...

თხოვნა მეგობრისადმი

ჩემი ცხედარი წაასვენეთ
ტაატით, ნელა,
იქ, სადაც მივალ წყვდიადია,
ძალიან ბნელა,
თვალების შუქი გამაყოლეთ
უნილავ განძად,
გულების სითბო დამფერფლავ და
დამნაცვრელ ხანძრად,
იმიერიც კი, როცა უყვართ ამიერია,
რამდენი კუბო — კაცი წევს და ცარიელია.
ჩემი ცხედარი წაასვენეთ
ტაატით,
ნელა...

●

ბეწვის ხიდიდან დანისპირზე გადავინაცვლე,
მივდი-მოვდივარ, ვით სოფელში,
ერთ დროს, უმანკოდ
დავაბიჯებდი გზაშარაზე, დარდს
მოკლებული.
ო, რახანია ის გზა დავთმე და მივივიწყე...
ეგზოტიკურს შევაქცევ ზურგი და უცებ
შევაბიჯე:
რკინის გულით, რკინის ნერვებით აალებულ
უცხო ქალაქში,
სადაც წაქცეულს გულზე ისე გადაგვლიან,
თითქოს ეკალს ააცდინეს ფეხის გულები.

●

კლავიშებიდან აფრენილი მუსიკა, განცდა
ღია დარაბებს, ფანჯრებს, კარებს გაუსხლტა,
გასცდა.
მოედო ბაღებს, ქუჩებს, სკვერებს,
ბილიკს, გზაფრილებს,
სულ უნებლიეთ დაემგზავრა გზაზე
ყმაწვილებს,
დარჩა ოთახი, ცარიელი,
შუქმკრთალი ბრეებით,
ამოისუნთქა როიალმა დაცლილმა ენებით,
ხოლო თითებმა — კლავიშებს რომ
მოჰგვარა ბნედა,
ია-იები მიუტანა საფლავზე დედას.

თინათინ მღვდლიაშვილი

ამაღამ...

ქეკუა ჩოლოყაშვილის უკანასკნელ თანამებრძოლს — ალექსანდრე სულხანიშვილს

ასე კალმახი ეთხოვება ცისფერ სამზეოს,
ასე კალმახი უბრუნდება ცისფერ სათავეს
და ვალმოხდილი ცის და მიწის სინამდვილესთან
კვდება უჩუმრად, დაწინწკლული უბრალოებით...

კახეთის ცაზე იკვეთება ჯვარი ვაზისა,
კახეთში ტირის რქაწითელი რტოებაჭრილი,
ამაღამ კახეთს გაეხსნება ძველი ჭრილობა,
მიეგებება თანამებრძოლს ჩოლოყაშვილის.

ალავერდს, ალბათ, ქიაბოსრო დაესიზმრება,
დაესიზმრება შავი ცხენი, ფაფარაშლილი,
თეთრი გიორგის ეკლესია გადაფთრდება
და ქართულ მიწას ჩაეხვევა სულხანიშვილი.

ალაზნის ველზე შინდისფერი იდგება ღამე,
ალაზნის ველზე შინდისფერი იქროლებს ქარი,
ამაღამ, ალბათ, გაწვიმდება აწყურის გზაზე
და სიბნელეში გაიელვებს ქაქუცას ხმალი.

ამაღამ კახეთს წვინდა ნინო მოველინება,
ეაზის რტოებში გამოკრთება ფაქიზი სხე,
ამაღამ კახეთს უწერია გამოფიზლება
და ციგუმბორთან გაბრწყინდება ბებერი მთვარე.

ასე ქართველი ეთხოვება ცისფერ სამეფოს,
ასე ქართველი უბრუნდება მზისფერ სათავეს
და ვალმოხდილი, მამულის და ღმერთის წინაშე,
კვდება ქართულად, ღირსეული უბრალოებით...

...და შინდისფერი ვფერე ლეკსები...

მხატვარ ნანაური ჩიტაშვილს

შენ აკვარელით გადახატე ჩემი ცხოვრება...
და ციხის საკნის ჭუჭრუტანიდან დანახული
მუქი სამყარო
სადღაც გონების საიდუმლო ლაბირინთში
გადაინახე...
და საოცარი თავგანწირვით და სიყვარულით
დამიხატე უცისფრესი ჰორტენზიები,
პეიზაჟები, ლურჯი ზღვა და მაგნოლიები,
თეთრი ტაძრები, იისფერი ციხე-კოშკები და მეც,
რატომღაც გულუბრყვილოდ დავიჯერე,
რომ შეიძლება ტკივილების გადავიწყება,
რომ სიყვარულს იასამნის აქვს სურნელება,
რომ ერთგულებას არ აქვს საზღვარი
და ბროწეულის ყვავილებს რომ თმებში ვიწნავდი,
ჩვენი სახლის ვიწრო სივრცე უსასრულოდ
მეჩვენებოდა...
და დროებით გადაგვავიწყდა ვინ ვართ და რა ვართ,
რა ჯიშის და რა ბეღისწერის...
და რუსთაველზე რომ აენთო მზე შინდისფერი,
თავისუფლების სანატრელად დაპბერა ქარმა,
გამოვიღებოდეთ და ჩვენი ქოხის ნაზღაპრალ კართან
მუხლზე დავეცით!
და გაგვახსენდა, რომ სამყაროს ადევს ბორკილი
და ამ სამყაროს საქართველო ჰქვია სახელად,
რომ სიყვარულს მწიფე შინდის დაკკრავს სიმღავე
და დრეშაც ჩვენი სამშობლოსი შინდისფერია,
ალაზნის ველზე რომ აჩეხეს ბებერი ვაზი,
რომ შველას ითხოვს ჩვენი ზარზმა, ჩვენი ვარძია,
რომ ქართველებად გაგვაჩინა ქვეყნად განგებამ,
რომ ავერნი ვართ, ჯიშმაგარნი თხემით ტერფამდე
და სიყვარულის არ გვაქვს დრო და არცა
უფლება —
და გამოვფიზლდით!
და შენ დახატე დავითი და მეფდელი თეიმურაზ,
გრემი, ნეკრესი, გელათი და სვეტიცხოველი
და ტილო შენი, სავსე მზით და ყურძნის
მტევნებით
მამულის ცაზე გადაეჭიმე სუფთა ხელებით.
არ გაპატიეს! /
და აგიჩეხეს ტაძრები და იასამნები,
და აგიჩეხეს რუსთაველზე ბარით ბავშვები,
და აგიმხედრეს ლიახვის და ბზიფის ტალღები,
და მოგინგრიეს, რაც კი გწამდა, რისიც გჯეროდა,
და მოგიწამლეს, ვინც გიყვარდა და რაც გიყვარდა...
...და ალესილი გულმხურვალე, გულანთებული,
მეომრის სული, ძველი გენით გაბრწყინებული
ყალყზე შედექი!
გაიხადე მხატვრის სამოსი და ფუნჯი შენი,
როგორც სული მე მომპაბარე!
და მე დავჯექი ჩვენი ქოხის დარბეულ კართან,
და შინდისფერი ვწერე ლექსები...

ᲙᲐᲛᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲚᲐᲛᲘ
ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲘᲗᲝᲚᲘ

ᲣᲪᲜᲝᲑᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ

ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲠᲝᲑᲐᲥᲘᲫᲔ

ᲛᲘᲜᲘᲭᲜᲘᲡ ᲨᲣᲨᲐᲜᲘᲐᲜᲘᲡ, ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ-ᲡᲔᲚᲘ ᲯᲝᲜᲘᲗ. ᲙᲐᲠᲗᲚᲘ ᲧᲝᲤᲘᲡ ᲣᲧᲝᲤᲜᲔ ᲛᲔᲠᲔ ᲓᲘᲓᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲪᲘᲐᲨᲘ — ᲛᲬᲘᲜᲐᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲑᲠᲔᲓᲚᲘᲡ „ᲣᲠᲣᲜᲘᲛᲦᲔ“ — ᲝᲠ ᲨᲣᲨᲐᲜᲘ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲘᲪᲐᲐᲐ ᲛᲝᲛᲪᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲪᲘᲐᲨᲘ ᲓᲐᲓᲐᲛᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲘᲡ ᲐᲠ ᲪᲜᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲐᲠᲪ ᲧᲝᲤᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, „ᲨᲔᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ“ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ „ᲨᲔᲚᲘᲡᲐ“. ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ-ᲡᲔᲚᲘᲡ ᲒᲐᲚᲐᲛᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠ ᲪᲜᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠ ᲧᲚᲝᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲐᲮ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲐᲮ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ „ᲨᲔᲚᲘᲡᲐ“. ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ-ᲡᲔᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲗ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲐᲦᲐᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝ ᲓᲐᲑᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲛᲬᲘᲜᲐᲕᲘ ᲐᲠ ᲪᲜᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

(დასასრული)

მაგვყვებოდნენ ხალხმრავლნი, უფრო ზუსტად ვამბობდნი „აკეკინ“ თავის ძალღლებთან, მოგერკეს რა თავის მიბაძვაზე, ვიდა წამოვეკიდნენ „ნდობით“: ხეტრეშიო. დიახ, ვრანობის ამას ფი ირიბეზეა. აკეკინ ხეტრეში ვიდაოს ძალღლეზ ხალ ფა ხეკეზენ. ხეტრეში ხეკობს აკეკინზეს. „ბრი ბითისაკ ეზაა: როგორ შეუძლია მოკვდავს ოგეზოს უკადავი? მარტოდ მარტო „ნდობაკ“ ეკ ფერეფილდი აკეკეკ ეკ ეკ ზეკრეტეს. ეხლა ბიმრთეთ „ფალს“.. ეკ „ღვთიურის“ და „ადამიანურის“ შორის არაა ფუნქციული: ფალ .. ან ფარიას ეკ ეზნეს შეუკარეზულ მოკვდავს ფიერ. მაშასადამე, სიკეთიკეთ მოკვდავსა და ეკკეკეს შორის ზეზოლია. თუ ფალი ბარიფალს ფალეს ბინადარეს ეკ ეკ ეკ ეზეკეკ ეკ ეკ

დღეს ჩვენი სტუმარია საქართველოს უზენაესი საბჭოს კანონმდებლობისა და კანონიერების დაცვის მუდმივი კომისიის თავმჯდომარე ნუგზარ ბოლოდინაშვილი.

ვისაც თავისუფლება სურს

**ეს ინტერვიუ ეროვნული ფასეულობებისადმი ერთგული ადამიანებისადმია, ეროვნული ენერგიისადმია, ეროვნული ღირსებისადმია, ეროვნული ფესვებისადმია, ეროვნული ფერფლისადმია, ეროვნული ფენიქსისადმია, ეროვნული ფენომენისადმია, ეროვნული ფენომენალობისადმია, ეროვნული ფენომენალურობისადმია, ეროვნული ფენომენალურობის ფენომენალურობისადმია, ეროვნული ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობისადმია, ეროვნული ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობისადმია, ეროვნული ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობისადმია, ეროვნული ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობის ფენომენალურობისადმია, ეროვნული ფენომენალურობის

ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚ-ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ

ᲜᲔᲡᲢᲐᲜ ᲙᲘᲠᲗᲐᲫᲔ

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სახელით 1921 წლის 16 იანვარიდან 2-8 აგვისტომდე, უზენესი სასამართლო თავის სამსჯავრო სხდომაზე განიხილავდა საქმეს — „პირიტტული კომეტების შესახებ“, ანუ, უკეთ რომ ვთქვათ, სამოციათ გადაწყვეტილებებს იღებდა 1921 წლის აქციონერთა მეთაურებზე.

ვინაიდან, შემოხსენებული სასამართლო პროცესი პირდაპირი უკავშირდება ოფიციალურ-საქართველოს 1921 წლის თებერვალ-მარტის ომის შედეგებს, ალბათ, ინტერესმიკლებული არ იქნება, საუბარი სწორედ ამით დავიწყოთ.

ახლა, როდესაც ცნობილია 1921 წლის 25 თებერვლის აქტის ობიექტური პოლიტიკური და სამართლებრივი შეფასებები, ზუნებრივია, პასუხს ითხოვს ერთი, მეტად სიინტერესო კითხვა: ის შინაგანმაზეზებმა განაპირობა დემოკრატიული საქართველოს რესპუბლიკის დამობილ? ამ საკითხი დღეს დაინტერესებული არიან ჩვენი მკვლევარი ისტორიკოსები, და არა მარტო წმინდა პროფესიული თვალსაზრისით, არამედ იმიტომაც, რომ საკითხის ობიექტურად შესწავლის შემდეგ გამოვიტანთ ისტორიული გაკვეთილების მეარე, მაგრამ აუცილებელი დასკვნები.

დღეს მაშინდა არ ვიხსენიებ სრული პასუხი გაეცეთ ზემოთ დასმულ კითხვას, ვინაიდან, ჯერ კიდევ ბორბა ვართ ხასიელთა და, რაც მთავარია, ქეშმარტი შეფასებისაგან. ეს, ალბათ, უახლოეს მომავლის საქმეა, რადგან სწორედ დღეს გვაძლევს საშუალება საფუძვლიანად შეეფასებინოთ დემოკრატიული საქართველოს ისტორია, დამფუძნებელი კრების და მასში მიღებული ყველა პოლიტიკური პარტიის პრაქტიკული საქმიანობა... მხოლოდ ზოგადად შეიძლება თქვას, რომ ძალადობის ბაზი საქართველოს დამოუკიდებლობის დაკარგვისათვის, რაც შინაგანი უმწიფარობითაც იყო გამოწვეული და რამაც ქვეყანა თავიანთ ისტორიულ, კანონშომიერი განვითარების გზიდან ააცდინა; აქედან გამომდინარე ყველა პოლეშნის, ერის ცხოვრების შემოქმედი საუკეთესო ნაწილის უმიწაწილოდ ყოფის, დღეკამდელი სოციალური, ეკონომიური, ზნეობრივი კრიზისებისათვის პასუხისგებლობას ისტორია მეტაფიზიკად და ეთნიკურებისაგან დაკარგულს ყველას, ვინაც ამაში ბრალი მიუძღვის.

ზემოთ დასმული კითხვა კი მხოლოდ პრედელია იყო მთავარი საკითხისა: ანუ რატომ, როგორ და რა ვითარებაში შეექმნა საქართველოს დამოუკიდებლობის, იგივე ინტერპარტიული, იგივე პარტიტული კომეტები.

აღსანიშნავია, რომ დემოკრატიული საქართველოს დამობის შინაგანი მიზეზების ძიება ამოცანათა დიფენ. ხაარქეეო დოკუმენტების მიხედვით ირკვევა, რომ მეგარჩენენ სოციალისტ-ფედერალისტები, მეგარკენენ ეხერები, დამოკიდებული სოციალ-დემოკრატები — „ხმიეელები“ და განსაკუთრებით ეროვნულ-დემოკრატები ამ დროის ხმოდასმეა თავეროლისეაზე და მოგვიანებითაც, გამოიკვიდნენ თავიანთ მოსაზრებებს ამ საკითხთან დაკავშირებით. საქართველოს დამოუკიდებლობის მოხპიას ახანი მეშზეეიკოა ხუტბა. მეცარი პოლეტეკოა და მოლაფეოხის შედეგად თვლიდნენ. სოციალ-დემოკრატიულ პარტიას, რომელიც ქვეყნის მმართველ ძალას წარმოადგენდა. ბრალი ედებოდა ამაში, რომ სწორად ვერ აფეოო ხელმწიფეო მეკანაში, ვერ შეძლო ირხეეეო პირობებისა და ძალების მაკსიმალური გამოეენება, ვერ უზრუნველეოო რეპუბლიკის თავდაცვა და სხვა. უფრო მეტიც, ეოველივე ამას კიდევ უფრო ამძიმებდა ერთი ხერხოზეეი ბრალდებაც, რომ სოციალ-დემოკრატეები ეროვნულ ინტერესებზე ბოლეი აეენებდნენ თავიანთ პარტიულ ინტერესებს, დ.ი ეს არც იყო მოლად უსაფუძვლო „ეკეი“, რადგან საქართველოს სოციალ-დემოკრატული პარტია, თავიან ამ ორგანიზაციულ პარტიულ ფორმაშეე და რაც მთავარია, ეროვნულ ინზიაკაშეე თანდათანობით, ეტაპობრივად შეეიდა.

სოციალ-დემოკრატები თავის მხრივ ადანშეაულებდნენ პირველი ამაში, რომ ისინი საკრებულ არ უმეტესნენ ბრძა ეროდანის მთავრობის ფა ბ ბ ბ

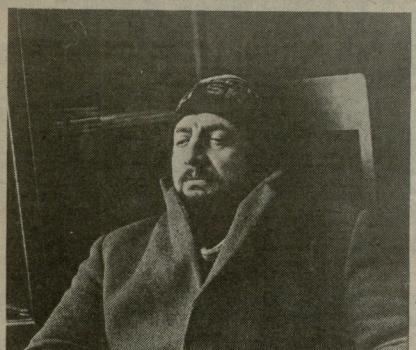

საპროტესტო აქცია

საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტის მიხეილ გორბაჩოვის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულებამ უკიდურესად დაძაბა ვითარება მთელ საქართველოში. მის მძლავრი პროტესტით ტალღა მოიქცა: მთელი საქართველო მკვეთრად უარყოფით დამოკიდებულებას გამოხატავს ამ უკანონო, იმპერიული ამბიციურობითა და ქედმაღლობით შექმნილი დოკუმენტისადმი. საოცარი დაკმაყოფილებაა: პროტესტის უკიდურეს ფორმას მიმართავენ თავად ოხი ეროვნების მოკლეკენი. მათ შიშმილობა გამოაცხადეს გორში, ქარელში...

აი, უკვე მეთოთხმეტე დღეა, რაც საქართველოს მწერალთა სახლში უვადოდ შიშმილობს ახალგაზრდა ქართველი პოეტი ბადრი გუგუშვილი, მან საპროტესტო წერილი გაუგზავნა პრეზიდენტ გორბაჩოვს, რომელშიც ითხოვს:

1. გაუქმებულ იქნას საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულება ე. წ. სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიიდან ქართული მილიციის ქვედანაყოფების გამოყვანის შესახებ;

2. შიდა ქართლის ტერიტორიაზე ოხი ეფსტრემისტების მხრიდან შეწყდეს ინსპირირებული ტერორი იქ მცხოვრები ქართველებისა და ოსების წინააღმდეგ;

3. საბჭოთა კავშირის მთავრობამ შეწყვიტოს საქართველოს შინაურ საქმეებში ჩარევა. არც ერთ შემოხვევაში არ იქნას დაშვებული საბჭოთა არმიის დამატებითი ნაწილების შემოყვანა საქართველოში;

4. შეწყდეს საქართველოში მცხოვრები ახალგაზრდების ძალით გაწვევა საბჭოთა კავშირის საოკუპაციო, იმპერიულ არმიაში.

ახეთი ბადრი გუგუშვილის მოთხოვნები. მისი ჯანმრთელობა მკეთრად გაუარეხდა და იგი ექიმების სისტემატური ჩეიდამბედველობის ქვეშ იმყოფება. მის ხელოცნებას რეალური საფრთხე ემუქრება.

ეროვნული მეცამეტლოგ-მანამ...

თანამემამულენო, ჩემო ქართველო და ოსო დმბო, ძმებო, მეგობრებო!

მე, როგორც ორი ერის შვილმა, მამით ოსმა და დედით ქართველმა შიდა ქართლში შექმნილი ეფსტრემალური სიტუაციისა და მიხეილ გორბაჩოვის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულების ანალოგსსტატეტიურობის გამო, 8 იანვრიდან გამოვიცხადე უვადო შიმშილობა.

ვიშიშვლებ მანამ, სანამ შიდა ქართლში და მთელ საქართველოში არ დამყარდება მშვიდობა, ერთობა, ბედნიერება, სანამ არ მიეცემა ახლად არჩეულ ქართულ პარლამენტს ნორმალური მუშაობის საშუალება.

ქვეყნის პრეზიდენტს, ამხანაგ, გორბაჩოვს, 9 იანვარს, ღილით გაეგზავნე ჩემი პირადი დეპეშა, რომელსაც ხელს აწერს ჩემთან ერთად 11 მოშიმშილე. მიმართნია, რომ გორბაჩოვს უნდა მოეხსნას ნობელის პრემია, რომელიც მან მშვიდობის გამმტკიცებისა და განიარაღებისათვის მიიღო. განა შეიძლება ასეთი პრემია ჰქონდეს პრეზიდენტს, რომლის სახელთანაც დაკავშირებულია 9 აპრილის, 19 იანვრის (ბაკო) და ლიტვის ტრაგედიები?!

ჩვენთვის კარგა ხანია, რაც ნათელი გახდა ცელსების მიღმა მოჭედილი რეფერორის ზრახვანი. დაძაბულობა სამხრეთ ოსეთში, გორბაჩოვის ეხეში ჩარევა საქართველოს სამშობლო საქმეებში, ოსი ეფსტრემისტების გამოყენება ქართველი ხალხის წინააღმდეგ, ამ მრავალტანჯული ხალხის წინააღმდეგ, რომელიც თავისუფლებისაკენ მიმავალ ლეგთიერ გზას შესდგომია.

მბარს ეუბერ საქართველოს ეზეოანეთ საბჭო. 9 იანვრის გადაწყვეტილებაა, ბბარს ეუბერ ბატონ ზვიად გამსახურდიას და ჩემი სახპრეტეტო შიშმილიათ უმიჩეელ ეტიად მისდამი თანადგომას გამოვხატავ.

მოვითხოვ ოსი ეფსტრემისტების დასოლას და მათ გამოცხადებას ოსი ერის მოღალატედ.

ჩემი და დამარჩენი შიშიშმილეების ძირითადი მიზანია ჩვენი შიშმილობა გაეწიფაგტოთ ქართველ ხალხს ის ეკეი, რომელიც მათ, რა თქმა უნდა, სამარბალოში შექმნილი ეფსტრემალური სიტუაციისა გამო შეეკმნათ. ჩვენ გვინდა სეკრადეს ქართველ ხალხს რომ გორში და გორის რაიონში მცხოვრები ოსების დიდი ნაწილი თავს გაიაზარავენ თითო გოჯი ქართული მიწისთვის. ტეეუთს და მართალს ერთ ტაფაში ხე დაეწვეთო.

გიუთანო�y, თავისუფალ, მრავალეროვან, დამოუკიდებელ საქართველოს!

ღმერთი იყოს ჩვენი მფარველი!

მოშიშმილე
ლიანა ბაბალოშვილი-ალბანაძე

1 იანვარი, 1991 წელი,
ქ. გორი

ახალი სასლარსლვრის ასაცილებლად

ახეთ საავდრო ღრუბლები ჩამოწყვა საქართველოში. ხამოკავშირეო „ცოტ-ცხელებით" შეკერილ ველიკორუსულმა ამპერიალიზმმა ახეთ ამოანთხია გეზლი, რომლის პირველი ხამიზნე ამერენდ თავისუფლებისათვის მებრძოლი ლატვა და საქართველო გახდნენ.

ხაბჭოთა კავშირის პრეზიდენტის 7 იანვრის დადგენილებამ ხაეოველთო ალშფოთება გამოწვეა ხაქართველოს მოსახლეობაში. ამ უკანონო გადწყვეტილების წინააღმდეგ ალდგა რეხპუბლიკის ყველა კეთილი ნების ადამიანი. ყველანენი, გორში, ქარელში, რეხთავში მცხოვრები ოხი ეროვნების მოკალკეები პრეზიდენტის უმართებულო დადგენილებას პრატეტით შეხვდნენ და შიშმილობა გამოაცხადეს. ოხ მოშიშმილეებს შეუერთდნენ ქართველებიც.

გონების დიდი დაძაბვა არ ხეკიარდება ამის გამოხეღვრის, რომ კრემლს ხელ ხეა ხადარდებელი აეუხებს და არა ე. წ. ეოფილი ხამრეთ ოხეთის ოლქის ხაკეთხი. არ იქნებოდა ოლქის გაუქმების გამო თითოდან გამოწეოილი პრობლემა და დღის წესრიგში დადგებოდა ქვეყნის ქართლის, ჯავახეთის, ოფაზეთის, ან ხოლიც „თურქმეხრეთის" ხაკეთხი და ამ უკანასკნელ ხანს წეოილ არმიასთან ხაეკვიდ „დაახლოებული" რეხუოლი იმპერიალისტის ჯარხაკეცების ხატეკო ეხკორტით შემოექცევიდნენ „თურქ-მეხრეხს" ხაქართველოში.

ისტორია ყველაეერს თავის ხაზელს დაარქმევს. დადგება დრო და ეკლეკორუსელი იმპერიალიზმი ისეთივე ეარმატეთით მოიხერის გაბოეკვეხენ ოხეთ ისტორიის ხანაკვეხე, როგორც აკაჩენი არაერთეულ მოეხერია მათი მხვეხი „მოარბოეენენი".

ძმაე დღეები ვკიდგან ხაკართველოში. დღითი-დღე იძაბება ხიედაც დაძაბული მდგომარეობა. ხაქართველოს ტერიტორიაზე დიხლიკერებული ხაბჭოთა არმიის შენაერთები კი, ხაშეუხაროდ, ცდილნენ ნავთს ახხაპენ, რაც ე. წ. „დაგეგმილი ეარჩანიო" (რაც ღამით ინტენხიერ ხროლაზი გამოხატება) უარეხად ძაბავს ხიედიც დეწეკეტაზე დაკიმეულ ნერვებს. ჩვენთან ხაბარაზი გულისტკივილით აღნიშნეს გორის რაიონის წმინდა ილია მართლის ხაზოგადოების წეკრებმა, რომ მათ ხელ ხეა დამოკიდებულება ჰკონდათ აკამდე ჭ. გორში დიხლიკერებულ ხატაკო ნაწილთან, რომელიც სტკანის შემოეკვეკ ეკამს კიერეკი ამოხდგომია ხოლმე მოსახლეობას ვკერდით და ახლა მისი ღამეული მოკმედება მოსახლეობის დიდ უკმაეოფილებას იწვევს. „ფრონტ-ისპიტა" ქალაკში მოსახლეობის ასეთი შეშფოთება ხაკულსხმოა და ეეკეკრთხთ, იკი ეეუორდდებოდ არ უნდა დარჩეს.

როგორც რეხპუბლიკის მამხრივი ინფორმაციის ხაშუალებებს მიერ ბეკ გავრცელებული ცნობებით თქეკ, მოშიშმილეთა ძირითადი მოთხოვნებია: ხხრკ კრემლიდან 7 იანვრის ბრძანებულების გაუქმება, ხაქართველოს ხაშინაო ხაქმეებში ცენტრის ეეზეი ჩარევის შეწყვეტა, ოხეთ ეესტრემისტებ: ბის ალაგმეა, შიდა ქართლში ქართული მილიციათაკენ ეწინააღმდეგ ხაშეკეარებლად ყველა ქირიხმის შეკმნა. ოხეთ ხეკარატანტების ქართველი და ოხი ერის მოღალატეებად გამოეცხადდნა.

ხაეკეუნეეენი დაკარგა ქართველ-ოხეური კეთილი ურთიერთობის ჩამოყალიბებამ. ისტორიამ ბაკლეკად იკის ახეთი ერეკი, რომელიც ახე მხარეკმაზ გამოკეკლილ ქარტეხილაკან ხაეკეუნეეენი. ყოველივე ამის დასტურია (როგორც ხრ უნდა დასეკეკნ თკალები ქართველოფობიანი დაკვდებულმა ოხური ინტელიგენციის ზოგიერთმა ცრუ წარმომადგენლებმა) ის ხიხლისმიერი ნათესაობა, რაც ჩვენს წინაეეკ. საქართველოში მცხოვრებ თითოეულ ოხურ ოკახს უახლოესი ნათესავი ქართველი ბკავს და, რაოდენ ხამწუხარია, რომ შიდა ქართლის ოხური მოსახლეობის გარკვეული ნაწილი ახე ადვილად წამიეეკ პანალანიზმით დაკვდებულ ცრუ წინასწარმეტყველ ჩინიეეს და მიხეი მხკავსი ბაეკთარების ოხური იდეოლოგიის დამფუძეველ დოკმენტს. ერთი ხელის მოსმით ძირიანად ითხრება ის ეეუზ, რომლის გაზრდა-გაბარების ხაეუნეეენი დასკრდა. ოხმაკად გულსატკენი ისეეე, რომ ხიეკარეულ ეკ ხიძულველნი ერთნაირად მაღალნენეერი ქართველი ერის გეზლნ ოხეთის მიმართ ხიეკარეულ ხაძულველი ამეკეეს, რაზეე, პირველ ეკოლნის, ოხეზმა ხაეკეთინი თავი უნდა დაადანაშაულონ.

ოხი ხეპარატისტებისათვის რომ . არავითარი მნიშვნელობა აღარა აქეს რაიმე შეგონებას, ეფიკრობთ, ყველაზე დიდი ოტკიბინტეკე არ ეეკეეედებეა. ხაეზეხარიდ, „ეკრაბალის მოდელი" „ეშეეენიერად" მიერკო ცხინვალს და დღეს თუ ხისხლისღერის მთაბრივი ხასიათი არა აქეს მიღებული და ოხთ ხისხლს ლიაზე არ ეეუღებია, იხეე და ახეე ქართველი მილიციის დამხაზერეხეა...

იკნეს ყველაეერი არ არის დაკარგული, იკნეს ხაბოლოოდ არ გაეეეწერიკარი ირსთაკამრიკეს, იკნეს არ გაეგარით ხაეოველთო ბორიტების ხათეკე — ეკლეკეკრუული იმპერიალიზმი ამ ეეს ხაფეეკეეეი ამოიღო კეთილგანიერებეა და შიდა ქართლის გარეეთ მცხოვრები ოხების ხაკრაანი. ამოიღო მათ ძალეეთ ძმათეკვლელი ომის თავიდან აცილება.

ხაბჭოთა კავშირის პრეზიდენტის ა. წ. 7 იანვრის ბრძანების გამო რეხპუბლიკაში მიმდინარე ხაარბეტტო ოქცეებთან დაკავშირებით ჩვენ შეეხედით შიშმშილეეეს. ეფიკრობთ, რომ წერილში, რომელსაც იკვე ბოგაეზობთ, გამოხატულია, როგორც ქართველი, ისე ოხი შიშმშილეების, რეხუბლიკის ყველა კეთილ ნების ადამიანის განწყობილება შიდა ქართლში განვითარებული მოვლენების შესახებ.

გია თასოევი,
ჩვენი სპეციალური კორესპონდენტი

სსრკ პრეზიდენტს მ. ს. გორბაჩოვს

ჟურნალ „თეატრი და ცხოვრების" რედაქცია აცხადებს, რომ ბბარს უეკეს საქართველოს რეკუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 11 დეკემბრის დადგენილებას 1922 წელს უკანონოდ შექმნილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის გაუქმების თაობაზე.

საქართველოს ტერტორიაზე ისტორიამ ორმა სეპარატისტმა ერაკ ჩაგდეს ქართველი საუკუნეობრივი ეთნური დამოკიდებულება ოსთა მიმართ, უგვანო სამსაფური გიეწიეს საკეთარსავე ბალს, როცა სამრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი მოკეშრე რეკუბლიკად გამოიცხადეს. ეს აქტი ვანალიზებს, როგორც ეკრესია ისტორიულად ჩამოყალიბებული საქართველოს ტერტორიული მთლიანობის მიმართ. ამით მათ ჩამოაგდეს შუალი ორ ერს შორის და საქართველოს უზენეს საბჭოს კონფლიქტის მოგვარების სხვა გზა არ დაეტოვეს, ეარდა ისედაც უკანონოდ შექმნილი ოლქის გაუქმებისა.

საქართველოს რეკუბლიკის უზენესმა საბჭომ გამოხატა ქართველი ხალხის ნება — ერი ვერ შეურიგდება მისთვის სისხლხარეცული ისტორიული მიწების დაკარგვას. ქართველ ხალს, თვალი ტერტორიული მთლიანობის შეინარჩუნებისათვის სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე უბრძოლია და ეეე

ᲚᲘᲢᲕᲔᲚᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘ, ᲐᲖᲠᲘᲡᲐᲜᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲚᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘ

ხალხური ეკლესიის ქურუმები ქადაგებას მორჩნენ და კვლავ მსხვერპლშეწირვის რიტუალს მიმართეს.

კომუნისტურ ბარბარობურ ღამეებს კიდევ ერთი სისხლიანი ღამე დაემატა.

13 იანვარს რუსის ტანკებმა გადათელეს თავისუფლებისმოყვარე ლიტვის მიწა და სისხლიანი კალი ლეონეს ვილნიუსის ქუჩებში.

უსაზღვრო კომუნისტური რეჟიმის სისასტიკე და ცინიზმი. — შარშან, 11 იანვარს საბჭოთა კომპარტიის წინამძღოლი ვილნიუსში ლიტველებს დაემუქრა, დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლა სისხლის უახად დაგიდებათო, ერთი კვირის შემდეგ კი ბაკოში ცეცხლითა და მახვილით შეიჭრა რუსის სამხედრო ძალა და ამოხოცა თავისუფლებისათვის აღმდგარი ადამიანები.

გლოვობს დღეს ლიტველი ხალხი დაკარგულ სისხლსა და ხორცს.

თავისი ტრაგედიის წელისთავს გლოვით აღნიშნავს აზერბაიჯანელი ხალხი.

თანდგომას უუცხადებთ ჩვენსავთ ეროში მდგომ ლიტველ ხალხს, აზერბაიჯანელ ხალხს.

გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქცია.

ზურაბ ფორჩხიძის ნახატი.

ᲐᲜᲝᲜᲒᲡᲘ

ქართველი მკითხველი გია ლომაძეს კარგად იცნობს, როგორც გასამურებული ნაწარმოებების „თაბაშირის კაცის“, „თაგვის“, „კროსვორდის“ და სხვა მრავალი მოთხრობის ავტორს. მოამავალი ნომრიდან ვიწყებთ გია ლომაძის მოთხრობების ციკლის— „დიდი ქალაქის პატარა მოთხრობები“ გედგმას. მკითხველი მათში გაიცნობს ჩვენი ქალაქის თითქმის ყველა სოციალური ფენის შუქ-ჩრდილიან ცხოვრებას.

გაზეთი დაკაბადონდა 16 იანვარს.

„ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქცია ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს ხამჩიხლოში საქართველოს მილიციის შუშაკების

ზურაბ გოგიჩაიშვილის,
სევერიან თევზაძის,
გურამ კვლიშვილის,
ტარიელ კოპალეიშვილის,
ვლადიმერ ლობჟანიძის

დაღუპვის გამო და სამძიმარს უცხადებს მათ ოჯახებს.

საქართველოს მწერალთა კავშირი, გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქცია თანაუგრ ძნობს მურმან ლებანიძეს დედის

ვერა გოშაძე-ლებანიძის

გარდაცვალების გამო.

მთავარი რედაქტორი ᲔᲚᲘᲖᲑᲐᲠ ᲯᲐᲕᲔᲚᲘᲫᲔ.

სარედაქციო კოლეგია: თამაზ ᲑᲘᲜᲘᲚᲨᲕᲘ (მთავარი რედაქტორის მოადგილე), ᲖᲕᲘᲐᲓ ᲒᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲓᲘᲐ, ᲚᲐᲨᲐ ᲗᲐᲑᲣᲐᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲯᲣᲛᲑᲔᲠ ᲗᲘᲗᲛᲐᲠᲘᲐ (მთავარი რედაქტორის მოადგილე), ᲐᲜᲐ ᲙᲐᲚᲐᲫᲔᲜᲐᲫᲔ, ᲜᲝᲓᲐᲠ ᲜᲐᲗᲝᲐᲫᲔ, ᲖᲣᲠᲐᲑ ᲕᲐᲜᲯᲘᲙᲘᲫᲔ, ᲗᲝᲗᲐᲠ ᲩᲮᲔᲘᲫᲔ, ᲗᲐᲛᲐᲖ ᲩᲮᲘᲜᲐᲫᲔ, ᲚᲐᲠᲑᲘᲡ ᲪᲐᲪᲣᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲒᲘᲕᲘ ᲥᲜᲔᲚᲐᲫᲔ, ᲗᲐᲛᲐᲖ ᲧᲘᲛᲘᲗᲘᲫᲔ, ᲗᲐᲛᲐᲖ ᲫᲘᲚᲐᲫᲔ,

პასუხისმგებელი მდივანი ᲒᲘᲕᲘ ᲯᲝᲮᲐᲫᲔ

მორიგე რედაქტორი ᲗᲐᲛᲐᲖᲐ ᲧᲘᲪᲚᲐᲣᲠᲘ.

რედაქციის მისამართი:
380005, თბილისი,
ᲗᲣᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ
ᲥᲣᲩᲐ №2

— ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲔᲑᲘ:

მთ. რედაქტორის მისაღები — 99-54-04.
მთ. რედაქტორის მოადგილის — 99-91-89
პასუხისმგებელი მდივნის — 99-67-10
განყოფილებების — 99-72-89; 99-71-83; 99-03-85. 95-36-68.
რედაქციაში შემოსული მასალა არ უნდა აღემატებოდეს მანკანაზე ნაბეჭდ 14 გვერდს.
მასალები იტარებს არ უბრუნდებიან.

ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ

«ЛИТЕРАТУРУЛИ САКАРТВЕЛО»

„LITERATURULI SAKARTVELO“

ᲒᲐᲛᲝᲪᲛᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲐᲚᲔᲚᲘᲡᲛᲘᲗ

ИНДЕКС 66436 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17. საქართველოს ჟურნალ-გაზეთების გამომცემლობა „საბჭოთა“ ტაბაძე, თბილისი, მ. კოტეტიშვილის ქ. 14.